

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

VIII. De Baptismo infantium, contra Anabaptistas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

re ludibrium, & probrum esset, si in templo viris presentibus mulier baptizaret. Nec mirum si non addidit exceptionem necessitatis: nam nec addidit, cum negavit, Diaconos posse baptizare, quia certum erat, eam per se intelligi potuisse.

CAPVT OCTAVVM.

De Baptismo infantium, contra Anabaptistas.

SEQVITVR CONTROVERSIAM SEXTAM de suscipientibus Baptismum: tota autem quaestio est de Baptismo infantium. Tamen enim iam probauerimus contra Calvinum, Baptismum infantibus necessari-um esse, si saluari debeant, supersunt tamen adhuc duae quaestiones. **VNA**, cum Anabaptistis, utrum infantes capaces sint Baptismi, siue, an liceat infantes baptizare. **ALTERA**, cum Lutheranis, & Calvinistis, quae fides sit necessaria in Baptismo paruulorum.

Quantum ad PRIMAM quaestionem; haeresis fuit tempore S. Bernardi, quae docebat non licere infantes baptizare. Refert eam, & refellit S. Bernardus, serm. 66. in Cantica, & epist. 240. Eadem est huius temporis Anabaptistarum, non licere Baptismum tradere, nisi adultis, qui Baptismum per se flagitant. In hoc errore conuenire omnes Anabaptistas, licet alioqui in multis rebus inter se dissideant, testatur Calvinus in instructione contra Anabaptistas. Idem etiam Calvinus, lib. 4. Instit. cap. 16. §. 29. testatur Michaëlem Seruerum, & quosdam alios Anabaptistarum Magistros contendere Baptismum suscipi non debere, nisi anno XXX. qua aetate Christus Baptismum suscepit. Exorta est haec haeresis anno Christi M. D. XXVII. vt Cochlaeus refert in actis Lutheri Princeps videtur fuisse Balthasar Pacimontanus, qui postea Viennae crematus fuit. Sic enim eum vocat Cochlaeus in actis Lutheri, anni M. D. XXVIII. vbi dicit contra eum Lutherum scripsisse eodem anno, quanquam ex Lutheri scriptis hunc errorem Balthasar se collegisse fatetur: quod & verissimum esse, in sequenti quaestione demonstrabimus.

Ministri Transluani, qui anno M. D. LXVII. duos libros ediderunt contra Trinitatem, & Incarnationem Domini, ad
d s
finem

finem eorum librorum addiderunt ; 6. argumenta contra Baptismum paruulorum, in quo apparet maxima Satanæ rabies, contra genus humanum, qui non contentus per Lutheranos, & Sacramentarios perdidisse innumerabiles animas hominum adultorum, voluit etiam animas infantium perdere per Anabaptistas.

Præter hos hæreticos duo auctores obliquè id ipsum docuisse videntur. Erasmus præfatione paraphrasis in Matthæo, docuit, homines in infantia baptizatos, vbi adoleuerint, interrogandos esse, an habeant ratum, quod ipsorum nomine in Baptismo promissum est : & si ratum non habeant, esse liberos dimittendos. Ludouicus Viues annotatione in cap. 17. lib. 1. de ciuitate Dei, dicit, olim neminem consueuisse baptizari, nisi adulta ætate, & qui per se peteret Baptismum, & intelligeret quid sit baptizari.

Porro Catholica Ecclesia semper docuit infantes baptizandos ; quod etiam Concilium Tridentinum, sess. 7. can. 13. & 14. de Baptismo, iterum cum anathematis denunciatione definiuit. **PROBAT VR** hæc veritas tribus argumentorum generibus. **PRIMUM** sumitur à Scripturis, habemus autem in Scripturis tria argumenta. **PRIMUM**, sumitur à figura Testamenti veteris. Nam circumcisio figura erat Baptismi, adha manifesta, vt Baptismus à Paulo dicatur Circumcisio, Col. 2. At Circumcisio dabatur infantibus, Genes. 17. cur igitur non etiam Baptismus ? Hoc argumentum Anabaptistæ tacite possunt eludere, cum à Lutheranis, & Calvinistis proponitur. Lutherani enim & Calvinistæ formam Baptismi esse volunt concionem, vt libro superiore ostendimus, quod de Circumcisione dicere non possunt. Inde autem sequitur vt infantes circumcidi potuerint, non autem baptizari. At cum à nobis proponitur, qui ad Baptismi essentiã non requirimus verba concionalia, sed cõsecratoria, certè eludi argumentum non potest.

SECUNDVM argumentũ colligitur ex duobus locis Euangelij, simul iunctis Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c.* Hic locus probat infantes sine Baptismo in æternũ perire ; est enim generalis Domini comminatio. Sed nondum habemus, posse infantes baptizari : dicent enim Anabaptistæ paruulos perire, quod vnici remedij capaces non sint. At quod paruuli non pereant, Dominus docet, Matth. 19. Marc. 10. & Luc.

Luc. 18 *Sinite paruulos venire ad me; talium est enim regnum cœlorum.* vbi etiam Marcus dicit, Dominum complexum fuisse paruulos, eisque benedixisse. At quomodo paruulorum est regnum cœlorum, quomodo Dominus eos complexitur, eisque benedicit, si salui esse non possunt?

Ad hunc locum duæ dari possunt responsiones. VNA, Anabaptistarum, quòd Dominus in personis paruulorum benedixerit paruulos innocentia, & humilitate, non ætate: non enim dixit; *Horum est regnum cœlorum, sed: Talium.* Vnde etiam AVGVSTINVS lib. 1. Confess. cap. 19. *Humilitatis,* inquit, *signum in statura pueri commendasti Rex noster, cum asti: Talium est enim regnum cœlorum.* ALTERA, quòd Euangelia non loquantur de infantibus, sed de pueris, qui iam vsu rationis vtuntur. Vt enim Tertullianus notat, lib. de Baptismo, prope finem, idèd Dominus ait: *Sinite paruulos venire ad me.* Non enim veniunt nisi grandiores: infantes enim portari possunt, venire non possunt

SED neutra solida responsio est. Nam etiam si Dominus in statura pueri commendare voluerit humilitatem, & innocentiam, vt Augustinus rectè docet, tamen simul etiam indicauit infantilem ætatem non esse alienam à regno & salute. Nam cum Dominus ait: *Sinite paruulos venire ad me,* ad literam, & historicè loquitur de veris paruulis, quos, vt tres Euangelistæ testantur, multi offerebant, vt eis Dominus benediceret, & Apostoli prohibere conabantur, ne illi accederent. Quare etiam illa ratio: *Talium est enim regnum cœlorum,* debet conuenire veris paruulis. Et præterea ille complexus, & benedictio veris paruulis data, apertè significat eos pertinere posse ad Christi societatem, & regnum. Itaque sicut Isaac, & Ismael sunt allegoricè duo Testamenta apud Paulum, Galat. 4. & tamen historicè duo veri homines fuerunt; sic etiam ætas infantilis typus est humilitatis, & tamen reipta idonea est ad regnum cœlorum.

Altera solutio non est etiam solida. Nam verba Euangelistarum paruulos, & infantes significant. Matthæus, & Marcus habent *παῖδες*, id est, paruulos, Lucas habet, *βρέφη*, id est, infantes. Et ibidem Lucas dicit, eos portatos fuisse, non suis pedibus venisse *προσέφερον δὲ αὐτοὺς καὶ τὰ βρέφη,*

d 3

id

id est, *Afferbant autē ad ipsum et infantes.* Igitur illa non
uenire, accipitur largo modo pro eo, quod est accedere, & ap-
 propinquare. Porro hoc argumentum, quod per se, & reser-
 uatum est, infirmum tamen est, cum à Calvinistis produc-
 tur. Nam Calvinistæ nolunt intelligi debere de Baptismo lo-
 cum illum, Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit.* Sublato autem il-
 lo loco, posterior locus, quo solo Calvinus utitur, non con-
 uincit, nam posset responderi ab Anabaptistis, secundum Cal-
 uini principia, paruulos ad Christum pertinere, quia natiun-
 tur sancti, vel quia prædestinati sunt. Viderit igitur Calvinus,
 quam solidè resistere possit Anabaptistis.

TERTIUM argumentum colligitur ex locis illis, ubi de-
 cuntur baptizata integræ familiæ, vt Actor. 16. dicitur *Lycia*
baptizata, & domus eius. Et ibidem de custode carceris: *Bap-*
tizatus est ipse, et omnis domus eius. Continuo. 1. Corinthe.
Baptizauit, inquit Paulus, Stephanæ domum. At certè in in-
 gris domibus rarum est, vt non sint infantes aliqui, Hoc argu-
 mento utitur etiam Calvinus, sed argumentum est probabile
tantum, non autem apertè conuincens. Hæc igitur ex
his literis.

2. Classis SECUNDA classis argumentorum continet testimonia
 ecclesiæ, quæ tanquã traditionem Apostolorum id semper, & ser-
 uauit, & seruauit. Utitur hoc argumento etiam Philippus in li-
 cis, titulo de Baptismo paruulorum, id quæ tanquam firmis-
 mum in prima acie posuit, sed meritò ridetur ab Anabaptistis.
 Nam si in hac re valere debet traditio, & antiquæ Ecclesiæ tes-
 timonium; cur non etiam valeat in aliis articulis? vt in asse-
 tendo Purgatorio, inuocatione Sanctorum, &c. Nostrum igitur
 est hoc argumentum, non aduersariorum.

Ac primùm habemus testimoniũ DIONYSII Areopagite,
 qui lib. Eccles. hierar. cap. vlt. par. vlt. ad Apostolis traditum
 affirmat, vt infantes baptizentur. Idem docet Iustinus, seu
 quicumque est auctor earum quæstionum, q. 56. ubi dicit par-
 uulos baptizatos saluari, alios non item Irenæus lib. 2. cap. 39.
 dicit, saluari omnes, qui renascuntur in Christo, infantes, pue-
 ros, iuuenes, & senes. ORIGENES lib. 5. in cap. 6. ad Rom. Ec-
 // *clesia, inquit, ab Apostolis traditionem accepit, etiam paru-*
 // *lu dare Baptismum.* Cyprianus lib. 3. epist. 8. ad Fidum scribit,
 non solum sibi, sed etiam integro Concilio visum esse, paru-
 lot

Ios baptizari posse, etiam ante diem octauum. Hieronymus lib. 3. contra Pelagianos extremo, infantes baptizari dicit, & tamen omni peccato carere. Nazianzenus orat. in sanctum lauacrum, Basilius orat. exhortatoria ad Baptismum, Chrylостomus homil. ad Neophytos. A V G V S T I N V S lib. 10 de Gen. cap. 23. *Consuetudo, inquit, matris Ecclesie in baptizandis paruulū nequaquam spernenda est, nec vllomodo superflua deputāda, nec omninō credenda, nisi Apostolica esset traditio.* Idem Augustinus lib. 4. de Baptismo, cap. 24. iterum repetit, Apostolicam esse traditionem, paruulos baptizandos. & lib. 1. de peccatorum merit. & remis. cap. 26. dicit, Pelagianos ausos non fuisse negare Baptismum paruulorum, quod viderent nimis apertē pugnandum fuisse cum tota Ecclesia, si id negaret. Vide etiam Prosperum lib. 2. de vocatione Gentium, cap. 8 qui (vt etiam Hieronymus & Augustinus) hoc potissimum argumento contra Pelagianos probat, dari peccatū originale, quod infantes baptizentur, cum nullū habeant actuale peccatum.

Iam verō Concilium M I L E V I T A N V M inter alios Canones secundum edidit his verbis: *Placuit, vt quicumq; paruulos recentes ab vterū matrum baptizandos negat, anathematisit.* Concilium item Gerundense, ante annos M. celebratum can. 5. statuit, etiam ipso die, quo nascuntur, posse infantes baptizari, si periculum mortis imminere videatur Concilium II. Bracarense, can. 7. probat etiam infantium Baptismum. Vt etiam Concilium Viennense generale, vt habemus in Clementina I. de summa Trinitate, & fide Catholica.

His accedant expressa etiam sanctorum Pontificum decreta de re eadem. Clementis I. lib. 6. constitut. Apostol. cap. 15. Siricij epist. 1. ad Himerium, cap. 2. Innocentij I. epist. 26 ad Concilium Mileuitanum; Leonis I epist. ad Episcopum Aquileiensem 84. aliās 86. Gregorij I. lib. 3. epist. 9. ad Ioannem Caralitanum; Innocentij III. in epist. ad Episcopum Arelatensem, & habetur cap. Maiores, de Baptismo, & eius effectu. Ex his colligitur quā falsum sit, quod ait Ludouicus Viues, neminem olim ad motum sacro Baptismo, nisi in ætate adulta.

TERTIA classis argumentorum, constat ex rationibus. PRIMA ratio, Paruuli salui esse possunt: sed extra Ecclesiam non est salus; igitur intrent Ecclesiam necesse est. PRIMA propositio probatur tum ex scriptura, citata Matth. 19. *Talium*

est enim regnum cælorum; tum exemplo sanctorum Innocentium, quos saluos esse semper Ecclesia docuit, ut supra probatum est, cap. 6. tum etiam quia si possunt paruuli participare esse peccati Adami, cur non etiam gratia Christi? Alioquin plus posset culpa quam gratia, cuius contrarium docet Apostolus Rom. 6. SECUNDA propositio certissima est. Nam Marthus dicitur: *Qui non est mecum, contra me est*; & idem in Symbolo coniungimus cum Ecclesia, remissionem peccatorum; *Credo sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum*. Idem etiam comparatur Ecclesia cum Arca Noë; quia sicut regnante diluuiio periiit, qui in arca non fuit; ita & nunc pereunt, qui in Ecclesia non sunt, ut ait Hieronymus in epistola ad Damasum de nomine hypostasis. Idem testatur celebre illud CYPRIANI dictum, lib. de unitate Ecclesie; *Non habet Deum Patrem, qui non habet Ecclesiam matrem*. Vide etiam Augustinum libro 4. de Baptismo, cap. 1. Denique Concilium LATERNENSE sub Innocentio III. cap. 1. *Vna, inquit, est fidelium vniuersalis Ecclesia, extra quam nemo saluatur*.

Habemus igitur, oportere infantem intrare Ecclesiam. At id facere non possunt nisi per Baptismum; igitur baptizentur necesse est, Assumptio probari potest PRIMVM ex illo Pauli Rom. 8. *Quos prædestinavit, hos & vocavit; quos vocavit, hos & iustificavit; quos iustificavit, hos & magnificavit*. Hinc enim habemus, omnem prædestinatum vocari, iustificari, glorificari, & e contrario nullum glorificari, nisi antè iustificatum, nullum iustificari, nisi antè vocatum; nullum vocari, secundum propositum, nisi antè prædestinatum. At in paruulis non potest fingi vlla vocatio, nisi per Baptismum. Tunc enim recte dicuntur vocati, cum in numerum vocatorum adscribantur, PRAETEREA Actor. 2. dicitur: *Qui receperunt verbum, baptizati sunt, & appositæ sunt in die illa animæ circiter tria milia*. Vbi videmus, baptizari nihil esse aliud, quam Ecclesiam intrare. Vnde Patres communi consensu distinguunt Catechumenos a fidelibus ac docent illos, quod Baptizati careant, nondum esse intra Ecclesiam, nec dici posse fideles. Vide Nazianzenum orat. in sanctum lauacrum, Chrysostomum homil. 24. in Ioan. Cyrillum lib. 12. in Ioan. cap. 50. Augustinum tract. 4. in Ioan. & Concilium Florentinum in
instru-

instructio Armenorum. DENIQUE non potest homo Ecclesie, & Christo coniungi, nisi fide tantum aut Sacramento tantum, aut utroque. Sed paruuli consentientibus Anabaptistis, non possunt fide ad Christum, & Ecclesiam adiungi; ergo per Sacramentum adiungi debent.

SECUNDA ratio. Si non possent infantes baptizari, aut impedimentum esset ex parte prohibitionis alicuius diuinæ, aut ex parte Sacramenti, aut ex parte ministri, aut ex parte ipsius suscipientis, aut denique ex parte Ecclesie, quæ per Baptismum acquirit ius in homines, quod non videtur posse fieri sine propria ipsorum voluntate. Nihil autem horum dici potest. Nam nulla exstat diuina prohibitio. Sacramentum autem non pendet nisi à diuina institutione; alioqui non esset certum, nec adferret solidam consolationem: itaque ex se semper est efficax, & idem operatur, siue adulto, siue infanti detur. Minister autem æquè potest infantem aspergere, & verba sacra super eum proferre, ac super adultum. Ex parte suscipientis requiritur quidem in adultis dispositio quædam per actualem fidem, & conuersionem in Deum: at hæc non requiritur in infante. Nam in adultis duplici de causa requiritur illa dispositio. PRIMO, propter peccata actualia, quæ illi originali addiderunt. Peccatum enim, quod committitur per actualem auersionem propriæ voluntatis à Deo, requirit, si remitti debeat, actualem conuersionem propriæ voluntatis in Deum. SECUNDO, quia Deus agit cum rebus secundum earum naturas, & ideo, qui habet usum liberi arbitrij, non iustificatur à Deo, nisi etiam ipse concurrat per assensum liberi sui arbitrij. At neutra causa in paruulis reperitur. Illi enim nec habent usum liberi arbitrij, nec peccauerunt per auersionem actualem propriæ voluntatis à Deo: solum enim habent auersionem habitualement, quæ potest tolli per habitum charitatis infusum, & peccauerunt aliena voluntate. Vnde æquum est, ut eis etiam profit aliena voluntas.

Denique non obstat obligatio, quæ nascitur ex Baptismo. Nam in primis non obligatur nisi ad ea, ad quæ alioqui obligatus, vel obligandus erat. Nam ad legem diuinam seruandam, ad abrenunciandum Diabolo & pompis eius, omnes tenentur, etiam sine Baptismo. Rursus omnes tenentur suscipere Baptismum, idque diuino mandato, & proinde omnes

renentur se subiicere Ecclesiæ, & eius præceptis. Hoc solum inter adultos, & infantes interest, quòd illi, quia sui iuris sunt, debent propria voluntate se Ecclesiæ subiicere; & nisi faciunt, peccant: isti, quia non sunt iuris sui, sed parentum, possunt eorum voluntate Ecclesiæ subiici. Itaque est illis aliena voluntas loco rectæ rationis, quam habere deberent si essent adulti: proinde nulla eis fit iniuria, sed ingens beneficium, cum baptizantur, licet inde consequatur obligatio obedientiæ Ecclesiæ. Sed neq; infantes illi, qui carent parentibus, & tutoribus, & ab aliquo extraneo baptizantur, queri postea possunt. Nam qui illos baptizant, agunt eorum causam; sicut si quis incideret in hominem lethali ter vulneratum, qui vsu lingue, & rationis careret, eumque in domum aliquam portari, & a medicis curari iuberet, certè non posset ille postea queri de isto homine, quod eum obligasset ad soluendam medicis mercedem: & si quereretur, ac soluere nollit, ab omni iusto iudice damnaretur.

CAPVT NONVM.

Soluuntur obiectiones Anabaptistarum.

ED operæ pretium erit soluere argumenta illa triginta & sex, quæ pro se adducunt Ministri Transylvaniæ.

PRIMUM argumentum: *In sacro nullibi inuenitur Pædobaptismus, & nullum de eo mandatum, vel exemplum habemus; ergo reiciendus.* RESPONDEO; argumentum hoc aduersus Lutheranos magnas vires habet, quippe qui eo principio passim vtuntur. At apud Catholicos nihil unquam valuit. Licet enim non inueniamus expressè mandatum, vt baptizemus infantes; tamen id & colligitur satis apertè ex Scripturis, vt supra ostendimus; & præterea non minoris auctoritatis est apud nos Apostolorum traditio, quam Scriptura: eodem enim spiritu Apostoli loquebantur, quo scribebant. Esse autem hanc Apostolicam traditionem, inde scimus, vnde scimus Scripturam Apostolicam esse Scripturam Apostolicam, nimirum ex testimoniis antiquæ Ecclesiæ.

SECUNDUM argumentum: *Mandatum est, vt prius doceamus*